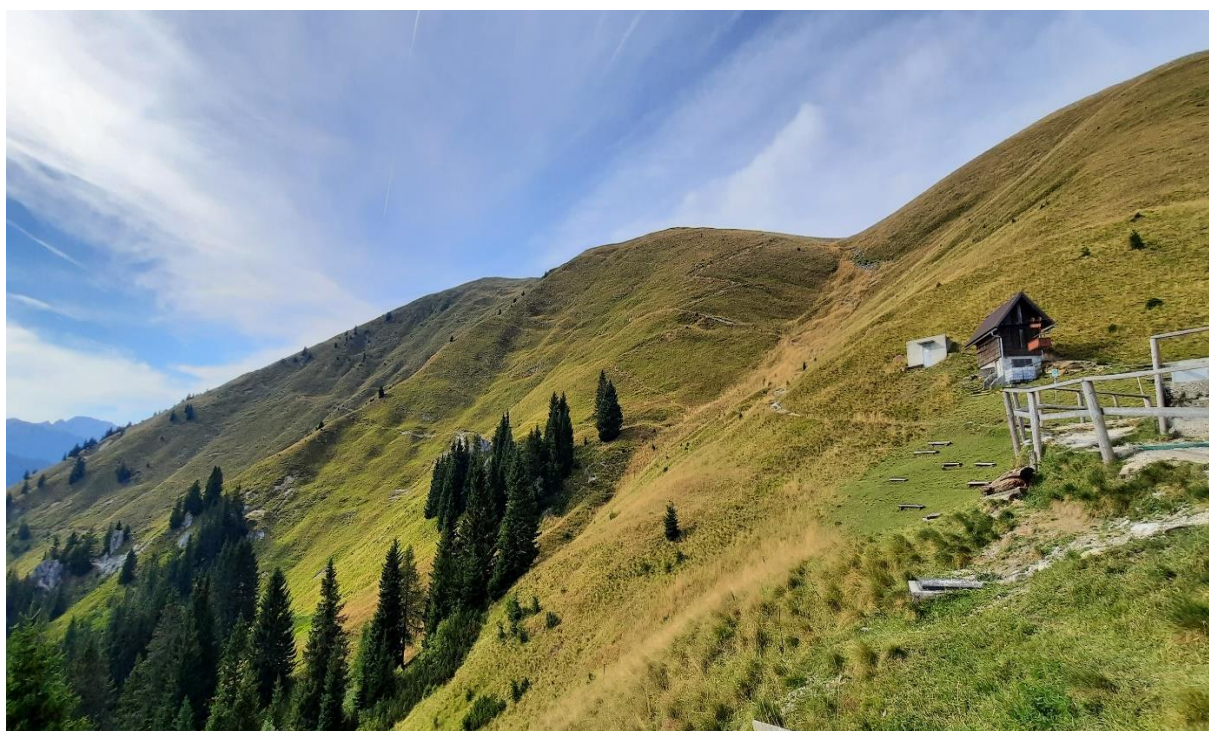

Planinska zveza Slovenije
Komisija za varstvo gorske narave
Usposabljanje z naziv: Varuh gorske narave 2022

Rastlinski in živalski svet na Golici in okoliških vrhovih ter planinah ...

avtorica: Irena Tyara L.

mentorica: Irena Mrak

Vsebina:

Uvod

Prepoznavnost Golice

Izhodišča in poti do Golice

Rastlinski svet v Rovtah

Narcise

Zoisova vijolica

Zoisova zvončica

Lepi jeglič

Cusijev svišč

Planika

Sterenbergov klinček

Kranjska lilija

Bezgova prstasta kukavica

Črna murka

Ostale rastline

Klinčki- nageljčki

Zdravilne rastline

Spomladanski sprehod

Malo presenečenja

Gozdovi

Vodni viri

Živalski svet

Gobe

Uvod

Živim na Jesenicah in mesto, ki ima tipični videz doline iz ene strani obdaja Mežaklja iz druge strani pa Karavanke z Golico in okoliškimi vrhovi. Pot me večkrat vodi v Rovte, tako domačini radi imenujemo to območje in tudi sama bom tekom pisanja govorila o Rovtah. Pestrost te pokrajine je tako raznolika, da se za skoraj vsakega najde nekaj, kar ga lahko navduši. V teh vročih poletnih dneh se lahko skriješ v senci gozdov, posediš ob žuborečem potoku ali pa se povzpneš na kakšno planino, kjer se pase živina ali na vrh Golice oziroma druge vrhove. Sem tudi članica PD in AO Jesenice in koča na Golici spada pod skrbništvo našega PD in se tudi na ta način počutiš nekoliko povezan z Golico. AO Jesenice pa ima v tem območju tudi štiri plezališča.

Prepoznavnost Golice

Golica je prepoznavna v svetovnem merilu. Njeno ime so v svet ponesle preproste bele rože - narcise. Te v mesecu maju, ko zacvetijo, pokrijejo, dobršen del tega območje pokrijejo kot bela preproga.

Prepoznavnost Golice pa je v svet ponesla tudi skladba Slavka Avsenika, Na Golico. Nastala je v letu 1954 in popravek dobila leta 1955 in je bila ena najbolj uspešnih polk, tako doma kot v tujini. Ime je skladba dobila po narcisah na Golici, ki naj bi ga spominjale na zvonce.

Golico letno obišče res veliko število obiskovalcev. Lahko si samo predstavljamo, kolikšna je to obremenitev za rastlinski in živalski svet. V mesecu aprilu in maju, ko zacvetijo narcise pa so Rovte, dobesedno oblegane od obiskovalcev.

Izhodišča in poti do Golice

Poti, ki nas pripeljejo na Golico je kar nekaj. Najbolj poznana je iz Jesenic proti naselju Planini pod Golico in potem mimo savskih jam do vrha. Pot pa vodi tudi mimo naselja Javorniški Rovt.

Lahko pa izberemo pot po grebenu. Grebenska pot vodi o Stola pa vse do Kepe. Ni sicer povsod speljana po grebenu, temveč malo pod vrhovi, je pa vsekakor lepo doživetje. Glede na dolžino jo lahko prehodimo tudi po etapah.

Rastlinski svet v Rovtah...

V Rovtah, kar s skupno besedo res najlažje imenuješ ta predel, raste resnično mnogo rastlin. Od narcis, ki so edinstvene v svoji beli lepoti, ki kot sneg pokrijejo pobočja in planine, do rumene Zoisove vijolice, Avriklja in drugih zaščitениh rastlin. Raste pa tudi veliko zdravilnih rastlin in gob. Žal pa je glede na število vseh obiskovalcev, predvsem v mesecu maju, rastlinski svet zelo obremenjen. Mnogo narcis konča pod nogami, vseh teh obiskovalcev, ki so jih prišlo občudovat. Nastaja pravi paradoks. V Rovte gremo zato, da bi doživeli nekaj

lepega, nekaj kar nežno poboža našo notranjost in v nas prebudi tista lepa pozitivna čustva, radost in veselje. Resnično, ko gledaš te površine, ki so nekje bele, drugje rumene (zoisova Vijolica, avrikelj) z modrim sviščem prepletene nihče ne ostane ravnodušen. V tem svojem veselju, pa bi vse to radi nesli s seboj v dolino, radi bi delili z drugimi in za dobre slike mnoge rastline ostanejo poležane, posedene ali pohojene. Ne gledamo kam stopimo, kam se uležemo, usedemo. Ljudje radi odgovorijo, saj jih je veliko. Pa ni tako. Vsaka rastlina je edinstvena in prav je, da jih ob vsakem našem obisku v naravo, planine, gore poskusimo začutiti. Ko se začnemo povezovati, poleg gora, tudi z rastlinami, ki jih srečujemo na naši poti, se naša notranjost vedno bolj pozitivno prebuja. Veliko bolj bomo pazljivi, kam stopimo in kaj puščamo za seboj. Iz takega izleta pa bomo prišli tudi bogatejši. Za nami ne ostane pokopališče premnogih rastlin, prevrnjenih gob včasih tudi polomljenih vej.

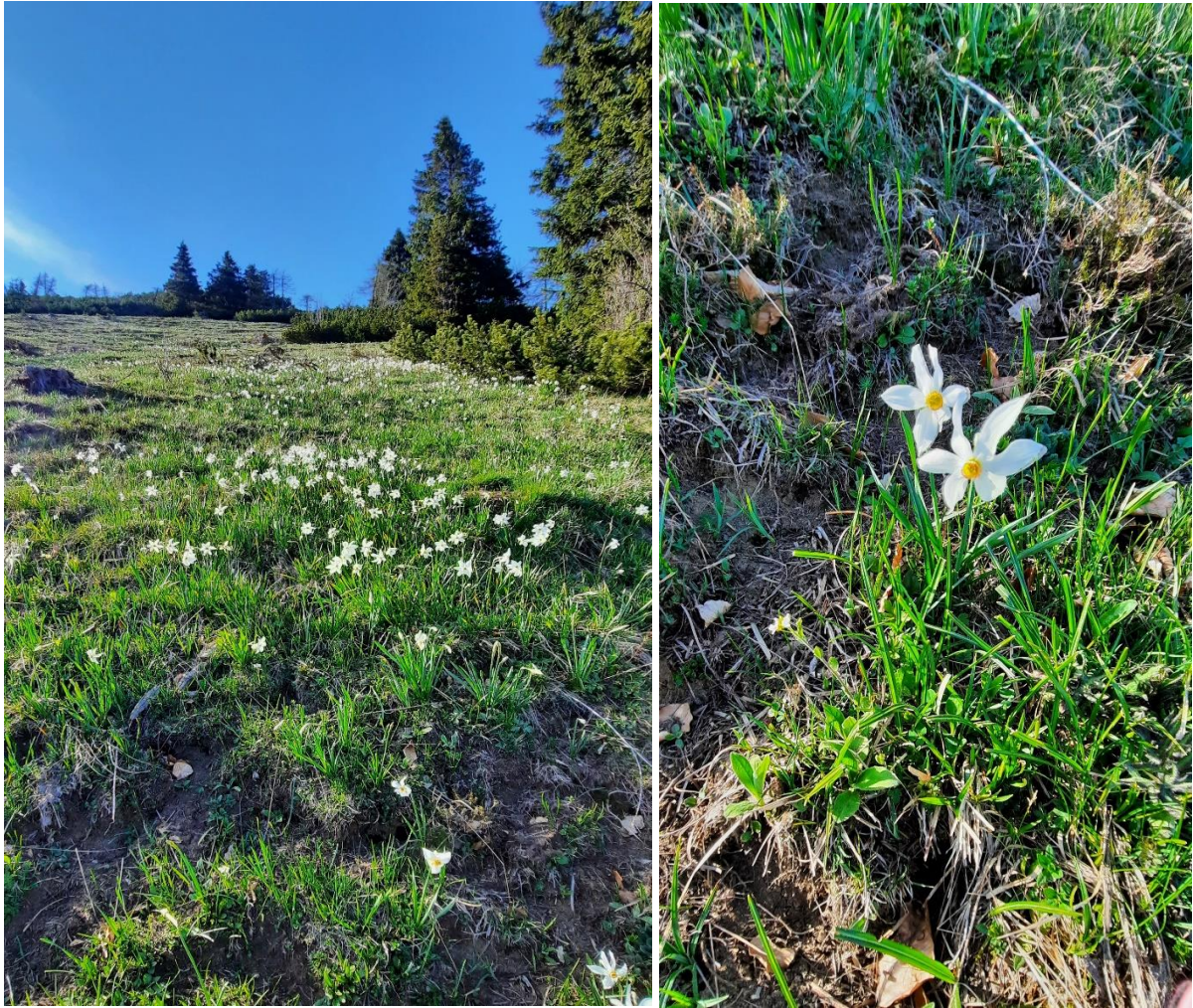
V to pisanje, me je med drugim, spodbudil tudi izlet na pobočje Golice, eno leto nazaj v mesecu maju. Po dolgem času sem se ponovno odločila, da grem v tem mesecu na Golico. Po navadi se takrat, zaradi množice ljudi raje izognem. Bila sem zelo žalostna, saj sem na poti srečavala ljudi, ki so sedeli in ležali med narcisami za dobro sliko, se obračali na eno in drugo stran. Na poti je ležalo ogromno, pohojenih rastlin, ker je očitno tako težko hoditi po poti eden za drugim. Bil je žalosten pogled, ker vsega tega ne bi bilo treba, če bi malo bolj gledali kaj pustimo za seboj.

Veliko pa k izumiranju ali zmanjševanju rastlin pripomore živinoreja. Na samih vrhovih in pobočji ne toliko, kot po travnikih in pašnikih. Preveliko število živine na paši, kmetijska mehanizacija, predelava travnikov in pašnikov z razritjem površin in vsa kemična gnojila in drugi pripravki. Vse to cvetoče travnike spreminjajo v pretežno travnate površine na katerih vmes vidiš bolj malo cvetočih rastlin. Mogoče bolj odporne vrste kot je zlatica in črna detelja, vse bolj občutljive rastline pa odidejo.

Narcise – ključavnice (*Narcissus poeticus* subs. *Radiiflorus*)

...Množice belih narcis so pokrivalo vse gorske travnike, narcise tako lepe in v tolikšnih množinah, da še nikoli in nikjer nisem videl kake cvetlice prevladovati tako obilno. Narcise brez kraja, narcise vsepovsod.....

Julius Kugy, iz življenja gornika

Včasih je bil med domačini uveljavljeno ime ključavnice in le redki so jih imenovali narcise. Sedaj pa se to ime vedno bolj umika. Ime ključavnica je bilo zapisano pred več kot 200 leti. Pod tem imenom jih je omenil že Žiga Zois, pa tudi botanik Valentin Plemel. Ta je tudi napisal, v nemškem jeziku, da ključavnice rastejo na Golici tako pogosto, da njihovo belino opazimo že na dve uri hoda oddaljenosti.

Od kod ime ključavnica, o tem kroži legenda:

Nekoč je Bog posvaril čebele, da naj nikar ne nabirajo medu ob nedeljah in praznikih. Čebele ga niso poslušale zato jim je med v rožah zaklenil. Od tod ime ključavnice.

Narcise pa ne rastejo samo v Rovtah ampak jih najdemo tudi v Julijcih, ob Muri, na gorskih travnikih na Kočevskem, na Krasu in v Istri

Živinoreja in moderno gospodarjenje veliko prispeva, da se narcise vedno bolj zmanjšujejo. Marsikateri travnik, se spreminja v pašnik, kjer pa narcise niso zaželeni, saj so strupeni za živino. Zato so bili travniki preorani in s tem narcise uničene. Veliko pa k zmanjševanju rastišč narcis, pripomore tudi gnojenje travnikov z umetnimi gnojili. Na takih seveeeeeeetravnikih

narcise ne rastejo. Potrebno je par let, da se travnik prečisti od umetnega gnoja in da se posamezne narcise začnejo vračati.

Narcisa je zavarovana in uvrščena v Rdeči seznam

Zoisova vijolica (Viola zoysii)

V Rovtahn je v spomladanskih mesecih, ta čudovita majhna rumena rožica pogosta. Našel jo je Žiga Zois, ki jo je takrat poslal v Celovec naravoslovcu Francu Ksaverju Wulfnu, ki je takrat zapisal, da je to najlepši otrok naših gora in jo poimenoval po najditelju Zoisu. Skoraj celo stoletje je bila v Evropi prava botanična redkost, kasneje pa so ugotovili, da raste tudi v gorovju zahodnega dela Balkana. Tam rastejo tudi dve drugi obliki, vijolična in z modrima zgornjima venčnima listoma, obe sta se našli tudi na Belščici in na Struški

Zoisova vijolica je uvrščena v Rdeči seznam

Zoisova zvončica (Campanula zoysi)

Je v tem območju redka, a se jo najde na struški in Seči. Najnižje najdišče Zoisove zvončice ob potoku Javorniku v naselju.

Je zavarovana, uvrščena v Rdeči seznam in med vrste natura 2000

Lepi jeglič ali avrikelj (Primula auricula)

Primula je pomanjševalnica prima, kar pomeni prve in dejansko ti živo rumeni cvetovi, krasijo marsikatero skalo ali skalovje, melišča že zgodaj spomladi. So mesta, ki so manj obiskana in tam najdemo cele nasade jegliča. Cvetovi prijetno dišijo. Dokaj pogost, opazen, ko zacveti.

Je zavarovana rastlina in uvrščena v rdeči seznam

Cusijev svišč (Gentiana clusii)

Je dokaj pogost in med ljudmi pogosto poznan pod imenom veliki encijan. Raste samo na bazičnih, apnenčastih tleh na gorskih tratah. Na planini Belščica v pomladanskem času nastane zelo lepa rumena preproga Zoisove vijolice, ki ji družbo dela avrikelj z modrim vzorcem Clusijevega svišča. *Na sliki spodaj*

Uvrščen je v Rdeči seznam in med zavarovane rastline

Planika (Leontopodium alpinum)

Tudi ta edinstvena rožica, sinonim gorništva ni ravno pogosta v tem delu, a če si pozoren v svojem opazovanju jo najdeš na Kleku in na Struški

Je zavarovana rastlina in uvrščena v Rdeči seznam

Sterenbergov klinček (*Dianthus sterenbergi*)

Ta rastlina s svojim vonjem včasih že na daleč opozarja nase še posebej, če raste v večjem številu. Cveti v nežno roza odtenkih. *Na sliki spodaj.*

Uvrščena je med zavarovane in na Rdeči seznam

Poleg tega klinčka cveti tudi divji klinček ali divji nageljček, ima nekoliko drugačen cvet in cveti v barvi ciklame.

Kranjska lilija

Najdemo jo v svetlih gozdovih, na travnikih, poraslih meliščih, med grmovjem in ruševjem

Je zavarovana in uvrščena na rdeči seznam

Bezgova prstasta kukavica (Dactylorhiza sambucina)

Je v tem področju precej pogosta, tako v beli oziroma svetlo rumeni kot rdeče- vijolični barvi. Cvetovi dišijo po bezgu in po tem je dobila tudi ime. Med seboj se lahko tudi križata.

Uvrščena v Rdeči seznam in med zavarovane rastline

Črna murka (Nigritella rhellicani)

To drobno cvetlico hitro spregledamo, diši po vanilji oziroma čokoladi.

Zavarovana in uvrščena na Rdeči seznam

Ostale rastline

To je sam en delček, mogoče bolj znanih zavarovanih rastlin, a pestrost rastlinskega sveta je veliko širša. Raste še veliko drugih zavarovanih in nezavarovanih rastlin.

Že kmalu spomladi nam zacveti črni teloh in resa ali resje, kot radi imenujemo te male rožnate grmičke, temu se kmalu pridruži veliki zvonček ali kronica. Zanimivo je, da je seme zvončka užiten za mravlje, ki ga na ta način raznašajo okoli. Za ljudi je zvonček strupena rastlina, če bi zaužili čebulice, bi povzročile bruhanje, glavobol in živčne motnje.

Opazimo tudi kakšen grmiček dišečega volčina, ki resnično omamno dišijo, posušeni cvetovi pa odganjajo molje. Je zavarovana rastlina. Po travniki opazimo veliko število cvetov belega žafrana, ki pa je lahko tudi nežno vijoličen, ki včasih kuka iz zadnjih zaplat snega.

Našel se bo tudi kakšen osamljeni grm rumenega dreva, ki rumeno zacveti preden odžene liste, v jeseni pa dozorijo užitne drnule. Nekoliko bolj pogosti so grmi cvetočega črnega trnja, v jeseni pa dozorijo užitne trnule. Pogosti je tudi brin.

Travnike prekrijejo po delih tudi modri cvetovi spomladanskega svišča. Mi smo mu včasih rekli svederček, čeprav ima tudi veliko drugih domačih imen. Zakaj svederček, ker če cvet pravilno vržeš v zrak se vrti kot sveder, dokler ne pade na tla. Srečamo seveda povsod rastočo trobentico in sorodnika pomladanskega jegliča, ter dišečo vijolico vse tri rastline so tudi zdravilne in imajo svoje mesto lahko tudi v prehrani, ravno tako tudi navadna marjetica. Zgodaj spomladi na obrobju gozda opazimo marijine srajčke oziroma podlesne veternice. Tudi njihovo seme raznašajo mravlje. Je pa strupena, če njen sok pride na kožo lahko povzroči vnetje. Zacveti tudi tevje, ki jih v zeleni barvi njenih velikih venčnih listov včasih hitro spregledamo, na sredini imajo drobne rumene cvetove, ki izgledajo kot prašniki. Pogoste so tudi navadne pogačice, ki se zibljejo kot rumeni jabolček, kakor se jim tudi večkrat reče po domače, rastlina je strupena.

Cveti tudi alpski kosmatinec po navadi v beli barvi, včasih pa so zunanji listi lahko tudi rahlo vijolični ali rdečkasti barvi. Ob cvetenju je rastlina nizka in kosmato dlakavo, ko odcveti nastane kuštrava glavica in steblo se podaljša.

Pogosta rastlina je tudi rožnati gadnjak ali rožnati kačjak, cveti v roza do vijolično, lila barve. Tla rad pokriva navadni zimzelen, ki cveti z lila cvetovi. Na obrobju gozdov ali ob poteh pa srečavamo že kmalu spomladi jeternik, kasneje pa še velika orlica. V mesecu maju in juniju pa zacvetijo tudi šmarnice. Strupena rastlina, vsebuje glikozide, ki delujejo kot srčni strupi. Kasneje po travniki zacveti tudi travniška kadulja.

Burja ali dlakavi sleč, njivska vijolica, navadno kresničevje, ciklama. Cvetijo tudi alpska velesa, brezstebelna lepnica, traunfelljerjeva zlatica, planinski srobot, lepi čoveljc, navadni slečnik, vednozeleni kamnokreč, alpska mastnica, Kernerjev mak, pirenejski kamnokras, živorodna dresen, navadni čepnjek, brezlistni jetičnik, turška lilija in alpska nebina.

Klinčki – Nageljčki Dianthusi

Na teh pobočjih raste vsaj tri vrste klinčkov. Sterenbergov, ki smo ga omenili že zgoraj in je najbolj pogost. Cveti pa tudi divji klinček ali divji nageljček. Njegov cvet je nekoliko temnejše roza barve in ima malo drugačen izgled samega cveta. Obe vrsti čudovito dišita in če se razcveti čez večje površine, se ta vonj omamno širi v prostor. Vonj, ki te prijetno poboža in v tebi še dodatno prebudi prijetne občutke. Rastlina se ziblje na tenkih steblih in daje videz nežne rastline. Dias pomeni bog, božanski, anthus pa cvet, kar popolnoma ustreza tem čudovitim rastlinam.

Na Golici pa vas lahko preseneti tudi brkati klinček (*Dianthus barbatus*). Znan nam je, saj izgleda, kot da so se turški nageljni, ki jih poznamo iz vrtov preselili v naravo. Cvete od junija do septembra, rastlina je dvoletnica. Njegovi cvetovi naj bi bili še celo užitni.

Zdravilne rastline

Tukaj je pravi raj za vse vrste zelišč. V svoji želji, da domov odnesemo vsaj nekaj cvetočih rastlin, ki nam bodo pomagale lajšati naše težave pa ne smemo pozabiti na naravo. Kliče nas k odgovornem ravnanju. Za seboj ne puščamo poteptanih travniku in potrgano vse kar se lahko potrga. Razmišljati moramo, da se bomo na te travnike radi vrnili. Poleg tega so travniki namenjeni tudi za košnjo in težko se kosi pohojene in poležane travnike. Ne nabiramo zaščitene rastline, kot je na primer arnika. Ta zdravilna rastlina, visokogorskih travnikov, je vedno bolj redka. Veliko k njenemu izginevanju pripomore moderno kmetijstvo in živinoreja. Predvsem uporaba umetnih gnojil. Za njen obstoj pa lahko tudi mi nekaj prispevamo in jo ne trgamo ali še celo ruvamo s koreninami vred. Gorska arnika se ne prime v naših vrtovih in ne raste naprej zato jo ni vredno kopati s koreninami. Poleg arnika raste tudi veliko drugih zelišč. Že kmalu spomladi se srečamo s pljučnikom in lapuhom. V obsežnem številu se srečamo z otočki materine dušice, pa vse vrste detelje, gorska, ki najraje raste na višje ležečih travnikih do črne detelje, ki pa jo najdemo skoraj na vseh travnikih. Vrsta detelje je tudi ranjaka, kar že ime pove, je dober za celjenje ran. Drobne rumene cvetke srčne moči so v travi včasih komaj opazne. Ne manjka tudi vseh lakot od plazeče do prave, ki zacveti v svoji lepi rumeni barvi in spominja na nežni pajčolan, ki omamno diši. Pa tudi navadna oziroma dišeča perla. Kasneje zacveti še šentjanževka (*hypericum perforatum*), da vemo, da je res prava jo prepoznamo po drobnih rdečih pikicah v cvetovih.

Pašnike in travnike nizko pokriva tudi plahtica, ki cveti v rumeno zeleni barvi. Srečamo več vrst lučnika, raste tudi repik. Kasneje zacveti še rman in dobra misel. Veliko je tudi travniškega in močvirskega oslada. V avgustu, septembru pa nizko na tleh opazimo majhno rastlinico, kateri cvetovi spominjajo na majhne oči, smetlika, ki pomaga pri težavah z očmi.

Spomladanski sprehod...

V spomladanskem času, v mesecu aprilu – maju, lahko v enem dnevu doživimo cvetoči sprehod, skozi vse spomladanske mesece. Na bolj senčni strani hriba nas bo razveselil še kakšen cvetoči črni teloh, in cvetoči grm resja, ter celo pobočje še cvetočih zvončkov. V dolini je veliki zvonček odcvetel že pred več kot enim mesecem, a tukaj je še veselo cveti. Med zvončkom pa lahko nabereмо tudi vanež. Celo pobočje je te malo poznane rastline. Po vonju in okusu spominja na čemaž, a po izgledu je nekoliko drugačen. Paziti moramo, da ga ne zamešamo s strupeno čemeriko, ki raste vmes in so listi tudi zelo podobni, dokler je rastlina še majhna. Na robu posameznih zaplat snega, sramežljivo kuka spomladanski podlesek, od bele do nežno lila barve. Ko se iz senčnega dela premaknemo, na sončno stran pobočja, bele preproge zvončka, zamenja, belo pobočje cvetočih narcis. Vmes najdemo še cvetoči grm dišečega volčina (*Daphne cneorum*). Ob poti, nam kima drobní komaj opazni alpski zvonček. Na travniku nas najprej pozdravi spomladanski svišč in prvi travniški jeglič, nato pa zgodnji veliki encijan in kukavica. Tudi ranjak ki ponavadi cveti junija, nas tukaj na sončnem pobočju pozdravi že sedaj, sicer na nizkih pecljih, ker je prej zacvetel, kot mu je uspelo zrasti. Podobno tudi cvetoči regrat. Razveseli nas tudi šop cvetočih spominčic in drobnih vijolic, ki še vztrajajo v cvetenju.

Malo presenečenja...

Včasih pa narava poskrbi tudi za kakšno presenečenje, travniška kadulja, ki je v značilni modri barvi se lahko pokaže tudi v dveh drugih barvah. Sama sem prvič videla travniško kaduljo tudi v drugi barvi....

Gozdovi

Kakor so vrhovi Golice in tudi večina okoliških vrhov goli, toliko je nekoliko nižje, zaenkrat še kar gosta poraščenost z drevesi. Vmes med gozdom se pa nahajajo posamezni travniki in pašniki. Tam kjer so vrhovi poraščeni, se pretežno nahaja ruševje, nižje pa prevladuje smreka. Takoj za smreko je številčno bukev, sledi je macesen, gorski javor, jelka, rdeči bor, hrast in potem še v manjšem številu ostale drevesne vrste. Žal se je in se še dogaja, da se je posekalo kar precejšnje število smrek pa tudi bukev in drugih dreves. Največje število je šlo seveda smrek. Razlog lubadar ali gospodarjenje z gozdovi. Žal so ta sekanja pustila žalostne posledice. Deli gozda brez dreves, posekana stare velike smrek, veliko razrite površine zaradi spravila, novo nastale ceste po gozdnih površinah, uničena domovanja in zavetje marsikaterim živalim. Tudi vožnja vseh teh delovnih strojev, tovornjakov, traktorjev in celo vlačilcev pušča posledice v tem naravnem okolju.

Vodni viri

Ta območja so zelo dobro pokrita z vodotoki, voda teče skoraj iz vsakega jarka. Ne presahnejo tudi v najhujši suši. Nekateri višje ležeči vodotoki, potem napaja tudi potoke, ki se izlivajo v Savo. To so potok Javornik, potok Ukova in potok Jesenica.

Živalski svet

Obiski v gorah pa tudi gozdovih, travnikih lahko živalim predstavljajo večje ali manjše neugodje. Divje živali so plašne in tihe živali. Ljudje jih s svojim hrupom nemalokrat motijo, glasno pogovarjanje, vpitje, smejanje, poslušanje glasbe, vožnja z raznimi motorji ali še celo štirikolesniki grobo posegajo v ta tihi prostor. Vendar pa ljudje nemalokrat pozabimo na te naravne prebivalce tega območja. Ravno tako živalim predstavlja neugodje bližina človeka, saj zaznava njegovega vonja. Vonj človeka za živali predstavlja strah, nemalokrat ga povežejo z lovom in ubijanjem drugih njihovih vrstnikov. Živali se sporazumevajo na drugačen način kot ljudje, a to ne pomeni, da se ne sporazumevajo med seboj in da si določenih stvari ne zapomnijo. Problem je, ker ne malokrat ne vejo kam se umakniti. Povsod so ljudje, spodaj, zgoraj, levo in desno, pa po eni in drugi poti....Tudi psi s svojim vonjem niso ravno v veselje živalim, saj jih hitro povežejo z lovci. Velik problem pa nastane, če pes steče za srno in jo vso nemočno napade in poškoduje.

Ne pozabimo, živali so tukaj doma, to je njihov dom drugega nimajo, mi imamo svoj dom drugje in smo tukaj gosteje, zato je prav, da se tako tudi obnašamo. Zaradi narave same, pa tudi zaradi živali, odnesimo tudi svoje smeti v dolino, tudi vlažilne robčke za katere se velikokrat misli, da bodo razpadli a žal ne razpadejo. Po enem letu so še popolnoma enaki.

Kateri živali srečamo na tem območju

Seveda lahko naletimo na medveda, če nebi bil ta velik kosmatinec, zelo previden z izrazitim sluhom in se nam z veseljem prej umakne. Naletimo lahko tudi na jelena, niso redki gamsi, ki jih najlažje vidimo kje na plazovih in meliščih. Stalni prebivalci so pa srne in srnjaki, le ti nemalokrat z lajanje opozorijo ostale v čredi, če opazijo človeka.

Divji prašič rad pušča razrite sledi tako izrazito, da ne pozabimo, da se tudi on nahaja na tem območju. Potem pa so še manjše živali, kot so lisica, zajec, jazbec, obe kuni zlatica in belica. Malo težje bomo pa tukaj opazili svizca, predvsem zaradi njegove plašnosti in previdnosti pa tudi redkosti.

Še veliko težje bomo opazili ruševca in belko, najtežje pa seveda previdnega in plašnega divjega petelina. Veliko pa je tudi drugih manjših ptic, sov in skovikov.

Ne pozabimo pa tudi na kače. Ni vsaka kača strupena kača, pri nas je kar nekaj nestrupenih kač. Pri nas imamo tri strupene kače, čeprav jih bolj ločujemo na dve gad in modras. V tem gorskem svetu hitro naletimo na kakšno, še posebej v spomladanskem času, ko so rade na toplem soncu. Vendar tudi kača je plašna žival in takoj, ko bo začutila vibracije tal se bo umaknila. Problem nastane, če leži na kašnem takem mestu, da ne začuti premikanje in se zato ne umakne ali če recimo tečemo, ko smo hitrejši od njenega zaznavanja.

Gobe

Na koncu naj se dotaknem še teh čudovitih gozdnih plodov, ki razveseljujejo obiskovalce in nabiralce saj jih je v teh gozdovih in travnikih ob dobri letini veliko. V veselje jih je videti in včasih jih je kar težko utrgat, ker so tako lepi. Seveda najlepši je jurček (gobani, Boletus) Veliko je ljudi, ki radi nabirajo gobe a ne pozabimo imeti odnos do njih. Ne brcamo jih, ne obračamo vsake gobe in tiste, katere ne poznamo pustimo na miru. Imejmo odnos do gozda in gozd nam bo obilno vračal.

Podobno je tudi z ostalimi plodovi kot so borovnice, jagode, maline, robide in brusnice.

Pustimo naravo tako, da ostane čimbolj neokrnjena, neonesnažena, ker v taki svet se bomo z veseljem vračali.

Viri

V Rovtih nad Jesenicami, Narava in človek ustvarjata biotsko pestrost (zavod RS za varstvo narave 2012)

Rastlinstvo na stezah Ovčarja Marka, Nada Praprotnik, 2015+66++xxx